

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN

BUA2001 – Helsefremmende arbeid

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

Skriftlig 4 timers eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case), og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

Kjennetegn på kompetanse

Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
<p><i>Mål for opplæringen er at kandidaten skal kunne:</i></p> <p>Gjøre rede for aktiviteter for barn og unge som kan fremme god fysisk og psykisk helse</p>	<p>Gi faglig begrunnelse for aktiviteter som styrker barn og unges helse.</p> <p>Gjøre rede for sammenhengen mellom fysisk og psykisk helse og kosthold.</p> <p>Kunne forklare verdien av fysisk helse.</p>	<p>Forklare hva barn og unge trenger for å styrke sin fysiske og psykiske helse.</p> <p>Gjøre rede for aktiviteter for barn og unge som styrker fysisk og psykisk helse</p>	<p>Definere hva fysisk og psykisk helse er.</p> <p>Gi eksempler på aktiviteter for barn og unge som styrker deres fysiske og psykiske helse</p>

<p>Drøfte hva omsorg innebærer for barn og unge i ulike aldrer</p>	<p>Drøfte hva omsorg innebærer for barn og unge i ulike alder og med ulikt funksjonsnivå.</p> <p>Forklare hvorfor det er viktig at barn lærer både å gi og ta imot omsorg.</p> <p>Knytte Maslows behovspyramide opp mot begrepet omsorg.</p>	<p>Vise og gjøre rede for hva omsorg innebærer i ulike alder.</p> <p>Forklare hvordan man kan gi omsorg til barn og unge i ulike livssituasjoner.</p> <p>Forklar hvorfor det er viktig å lære om egenomsorg.</p>	<p>Definere begrepene omsorg og egenomsorg.</p> <p>Gi eksempler på ulike måter å gi omsorg til barn og unge.</p>
<p>Forklare hva mobbing, rasisme er, og drøfte forebyggende tiltak</p>	<p>Foreslå tiltak som forebygger mobbing, rasisme og diskriminering og begrunne disse faglig.</p> <p>Gjøre rede for hvordan mobbing, rasisme og diskriminering kan oppdages og hvordan du som barne- og ungdomsarbeider bør forholde deg i slike situasjoner.</p>	<p>Forklare og gi eksempler på mobbing, rasisme og diskriminering.</p> <p>Gi eksempler på forebyggende tiltak i barnehage/skole/SFO/fritidsklubb</p>	<p>Definere begrepene mobbing, rasisme og diskriminering.</p> <p>Nevne tiltak som forebygger mobbing og rasisme.</p>

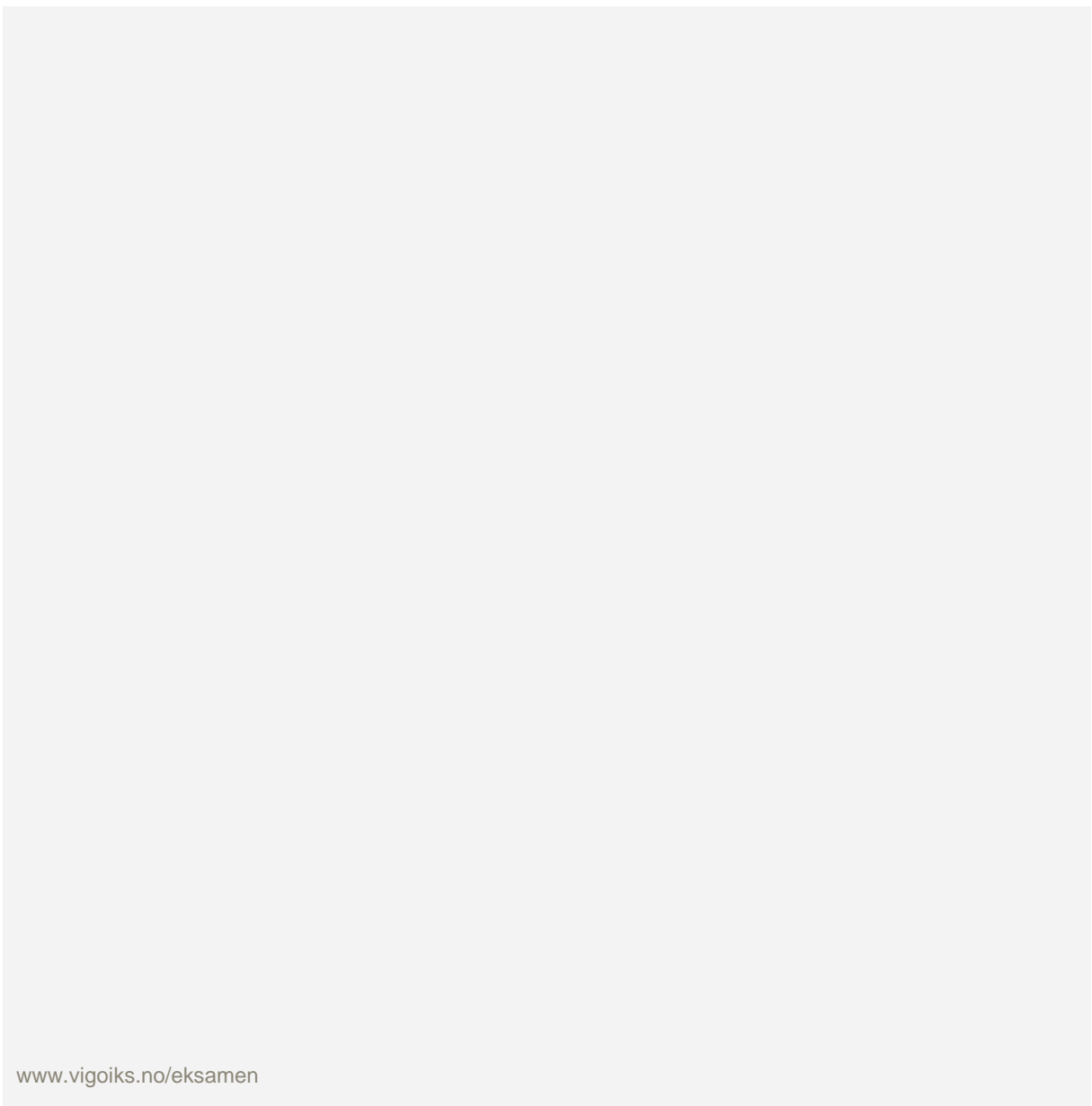
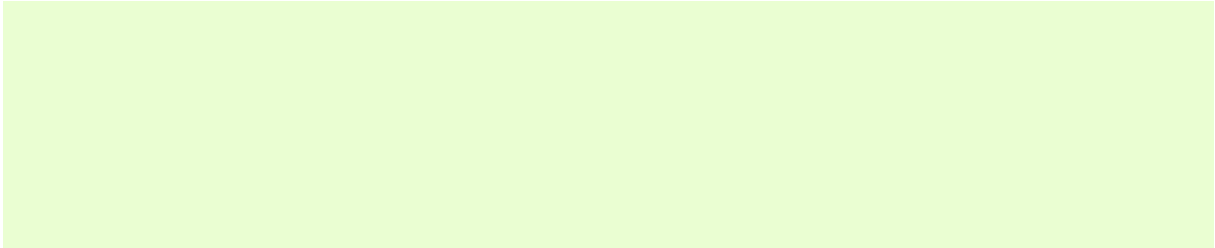
<p>Drøfte ulike holdninger til tobakk, rus og kriminalitet og beskrive noen rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak rettet mot barn og unge</p>	<p>Drøfte ulike holdninger til tobakk, rus og kriminalitet.</p> <p>Beskrive rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak rettet mot barn og unge.</p>	<p>Reflektere over hvordan ulike holdninger til tobakk, rus og kriminalitet kan påvirke arbeidet med barn og unge.</p> <p>Gi eksempler på noen rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak.</p>	<p>Gi eksempler på ulike holdninger til tobakk, rus og kriminalitet.</p> <p>Kjenne til noen rus og kriminalforebyggende tiltak.</p>
<p>Drøfte sammenhenger mellom identitet, seksualitet og selvfølelse, og drøfte hvordan en kan veilede barn og unge i slike spørsmål</p>	<p>Gjøre rede for ordene identitet, selvfølelse og selvtillit.</p> <p>Drøfte hvordan du som barne- og ungdomsarbeider kan veilede barn og unge og bli trygge på sin egen identitet og styrke sin selvfølelse</p>	<p>Forklare ordene identitet, selvfølelse og selvtillit.</p> <p>Forklare hvordan barn utvikler og styrker sin identitet, og hvordan du som barne- og ungdomsarbeider kan jobbe med dette tema.</p> <p>Gjøre rede for hvordan identitet og selvfølelse kan henge sammen.</p>	<p>Definere ordene identitet, selvfølelse og selvtillit.</p> <p>Gi eksempel på hvordan du som barne- og ungdomsarbeider kan jobbe med temaet seksualitet med barn og unge</p>

<p>Gjøre rede for hva fysisk aktivitet og kosthold betyr for barn og unges helse, og foreslå helsefremmende tiltak</p>	<p>Gjøre rede for hva fysisk aktivitet og kosthold betyr for barn og unges helse.</p> <p>Foreslå og begrunner helsefremmende tiltak.</p> <p>Se betydningen av egen rolle i arbeidet med å skape gode vaner når det gjelder fysisk aktivitet og kosthold.</p>	<p>Gjøre rede for hva fysisk aktivitet og kosthold betyr for barn og unges helse.</p> <p>Har kunnskap om de overordna kostrådene og kan foreslå helsefremmende tiltak.</p>	<p>Gi eksempler på aktiviteter som styrker barn og unges fysiske og psykiske helse.</p> <p>Beskrive verdien av et sunt kosthold</p>
<p>Lage trygge og sunne måltider for barn og unge i tråd med norske anbefalinger for ernæring og relevant regelverk</p>	<p>Planlegge og lage trygge og sunne måltider for barn og unge i tråd med norske anbefalinger for ernæring og relevant regelverk</p> <p>Kunne begrunne faglig sine valg.</p>	<p>Planlegge og lage trygge og sunne måltider i tråd med norske anbefalinger.</p> <p>Utføre arbeidet i tråd med relevant regelverk. (<i>f.eks. retningslinjer mat i barnehagen, nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i skolen, regelverk for trygg mat</i>)</p>	<p>Planlegge og tilberede enkle måltider for barn og unge.</p> <p>Gjøre matvarevalg i trås med norske anbefalinger og ernæring.</p> <p>Vise enkel forståelse hva trygg mat er</p>

<p>Gjøre rede for betydningen av god hygiene og foreslå tiltak for å forebygge smittsomme sykdommer</p>	<p>Gjøre rede for betydningen av god hygiene og foreslå tiltak for å forebygge smittsomme sykdommer i ulike aldre</p> <p>Gjøre rede for smittekjeden og hvordan den kan brytes.</p>	<p>Forklare ordet hygiene og hvorfor god hygiene er viktig å lære barn.</p> <p>Forklare smittekjeden og hvordan den kan brytes Forklare hvordan en kan forebygge smittsomme sykdommer.</p>	<p>Beskrive ordet hygiene og hvorfor god hygiene er viktig.</p> <p>Gir eksempler på noen tiltak som kan forebygge sykdommer.</p>
<p>Utføre førstehjelp ved fall- druknings- og trafikkulykker</p>	<p>Utføre livreddende førstehjelp ved fall- druknings – og trafikkulykker. <i>(Medisinsk nødtelefon, frie luftveier og hjerte- og lungeredning)</i></p> <p>Utføre psykisk/mental førstehjelp</p>	<p>Utføre HLR på barn og unge. Legge en person i stabilt sideleie.</p> <p>Håndtere skader i forbindelse med fall, drukning, forgiftning og forbrenning.</p> <p>Utføre førstehjelp ved fremmedlegeme i halsen.</p>	<p>Utføre enkel førstehjelp i forbindelse med småskader, og kunne gi trøst.</p> <p>Utføre HLR på barn og unge.</p>

<p>Gjøre rede for krav til sikkerhet der barn og unge oppholder seg, og drøfte hvordan barn og unge kan ta medansvar for egen sikkerhet</p>	<p>Gjøre rede for krav til sikkerhet der barn og unge oppholder seg ute og inne.</p> <p>Gjøre rede for hvordan du som barne- og ungdomsarbeider kan jobbe med sikkerhet og forebygge ulykker i ulike aldre.</p> <p>Vurdere hvordan du kan stimulere barn og unge til å ta ansvar for egen sikkerhet.</p>	<p>Forklare ulike krav til sikkerhet der barn og unge oppholder seg ute og inne.</p> <p>Forklare flere sikkerhetstiltak og ulike aktiviteter som kan stimulere barn og unge til å ta ansvar for egen <i>sikkerhet</i> (f.eks. brannvernuke)</p>	<p>Beskrive krav til sikkerhet der barn og unge oppholder seg ute og inne.</p> <p>Gi eksempler på hvordan barn og unge kan ta medansvar for egen sikkerhet.</p>
<p>Gi eksempler på tegn som tyder på omsorgssvikt og andre bekymringsfulle forhold, og gjøre rede for ansvar og tjenestevei</p>	<p>Gjøre greie for begrepet omsorgssvikt.</p> <p>Gjøre greie for ulike tegn og signaler som kan tyde på omsorgssvikt og bekymringsfulle forhold.</p> <p>Gjøre rede for ansvar og tjenestevei</p>	<p>Forklare de ulike formene for omsorgssvikt.</p> <p>Vite hvordan en skal gå fram ved mistanke om omsorgssvikt og bekymringsfulle forhold</p>	<p>Definere begrepet omsorgssvikt.</p> <p>Forklare hvordan du som barne- og ungdomsarbeider kan gå fram ved mistanke om omsorgssvikt</p>

Drøfte hva helse-, miljø og sikkerhet betyr for arbeids- og læringsmiljøet	Drøfte hva HMS arbeidet betyr for arbeids- og læringsmiljøet i barnehage og skole. Kjenne aktuelle HMS rutiner som gjelder i barnehage og skole	Forklare hva HMS arbeidet betyr for arbeids- og læringsmiljøet i barnehage og skole.	Beskrive hva HMS betyr og kunne gi eksempler på HMS som fremmer arbeids- og læringsmiljøet i barnehage og skole
--	--	--	---

www.vigoiks.no/eksamen